

ข้าวโพด (*Zea mays* L.)

- (1) คำขอเลขที่ : 34/2547 วันที่ยื่นคำขอ : 18 ตุลาคม 2547
- (2) ชื่อผู้ขอ : นายธันวา ยะปะนัน (บริษัท อีสท์ เวสต์ ซีด จำกัด)
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : สวิตไวท์ฮีสลิปห้า
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชใหม่ : เป็นข้าวโพดลูกผสมเดี่ยวที่ได้จากการผสมระหว่างสายพันธุ์แท้ เจีหลีห้าสี่ เป็นพันธุ์แม่และสายพันธุ์แท้ทรอปปีคอลแปดแถว เป็นพันธุ์พ่อ
- (5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ โดยวิธีการผสมพันธุ์และคัดเลือกแบบจุดประวัตินับกับข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์เจีหลี โดยทำการคัดเลือกแล้วผสมตัวเอง นำเมล็ดที่ได้ไปปลูกฝักต่อแถวทำซ้ำเช่นเดิม 6 ชั่วโมง จึงได้สายพันธุ์แท้ เจีหลีห้าสี่ใช้เป็นพันธุ์แม่ ทำการผสมกับพันธุ์พ่อ ซึ่งเป็นสายพันธุ์แท้ พันธุ์ทรอปปีคอลแปดแถว ที่ได้มาจากการปรับปรุงพันธุ์ โดยวิธีการผสมพันธุ์และคัดเลือกแบบจุดประวัตินับโดยทำการผสมพันธุ์ระหว่างข้าวโพดหวานสีเหลืองพันธุ์ทรอปปีคอลกับข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์แปดแถว แล้วนำลูกข้าวที่สองมาปลูกคัดเลือกและผสมตัวเอง นำเมล็ดที่ได้ไปปลูกต่อแบบฝักต่อแถวแล้วทำซ้ำจำนวน 6 ชั่วโมง จนได้สายพันธุ์แท้ดังกล่าว

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

ลักษณะต้น มีความสูง 176-225 ซม. โดยวัดจากระดับคอดินถึงข้อใบธง ลำต้นตรง รากค้ำมีสีม่วง และมีริ้วสีเขียวสลับกัน โคนต้นอ่อนระยะใบแรกคลี่ มีสีม่วง

ลักษณะใบ ใบแรกมีลักษณะมนกลม มุมใบของใบแรกเหนือฝักบนสุด กว้างปานกลาง (26-50 องศา) การโค้งของใบแรกเหนือฝักค่อนข้างตรง ความกว้างของใบรองฝักบนสุด มีขนาดแคบมาก (8-9 ซม.) กาบใบที่ตำแหน่งฝักบนสุดมีสีม่วง

ลักษณะดอกตัวผู้ ก้านช่อดอกตัวผู้ที่โผล่พ้นฐานใบธงมีความยาวปานกลาง (9-11 ซม.) ช่อดอกตัวผู้มีความยาวมาก คือมากกว่าหรือเท่ากับ 20 ซม. ความกว้างสุดของช่อดอกตัวผู้ปานกลาง (21-30 ซม.) ฐานดอกย่อยเป็นสีเขียวอ่อน ความยาวของช่อดอกตัวผู้จากโคนแขนงบนสุด ถึงปลายสุด มีขนาดยาวมาก คือมากกว่าหรือเท่ากับ 21 ซม. มุมของก้านช่อดอกตัวผู้ปานกลาง (26-50 องศา) ช่อดอกตัวผู้มีลักษณะค่อนข้างตรง ความแน่นของช่อดอกตัวผู้ปานกลาง จำนวนแขนงหลักในช่อดอกตัวผู้มีปานกลาง (11-15 แขนง) ความแน่นของดอกย่อยบนแกนกลางมีปานกลาง กาบดอกย่อยมีสีเขียว เปลือกดอกย่อยมีสีเขียวอ่อน อับเรณูสีเหลือง จำนวนวันที่ช่อดอกตัวผู้เริ่มบาน 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 36-45 วัน

ลักษณะฝัก ฝักมีเส้นไหมสีเขียวอ่อน จำนวนวันที่ฝักออกใหม่ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 46-55 วัน ความสูงของฝัก 91-120 ซม. ความยาวของก้านฝักบนสุด มีขนาดยาวมากคือ มากกว่า

หรือเท่ากับ 11 ซม. ความยาวของฝักบนสุดที่ระยะเก็บเกี่ยวมีขนาดยาว (17-19 ซม.) ความกว้างฝักบนสุดมีขนาดปานกลาง (3-4 ซม.) ฝักบนสุดมีลักษณะกึ่งทรงกรวย/กึ่งทรงกระบอก ชังมีสีขาว

ลักษณะเมล็ด การเรียงของเมล็ดข้าวโพดเป็นแถวตรง มีจำนวนแถวเมล็ดข้าวโพด 12 แถว เมล็ดมีสีขาว เป็นเมล็ดข้าวโพดข้าวเหนียว และเมล็ดข้าวโพดหวานปนกันในอัตราส่วนประมาณ สามต่อหนึ่ง ซึ่งเกิดจากลักษณะ xenia effect เมล็ดคิดเต็มถึงปลายฝัก

ข้าวโพดสวีทไวท์ฮีสิบห้า